

แบบรายงานการตรวจราชการระดับเขตสุขภาพ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2561

คณะที่ 1 การส่งเสริมสุขภาพป้องกันโรค และการจัดการสุขภาพ

หัวข้อ 1.1 การพัฒนาคุณภาพชีวิต (ด้านสุขภาพ) ทุกกลุ่มวัย

1.1.1 กลุ่มสตรีและเด็กปฐมวัย (0-5 ปี)

เขตสุขภาพที่ 6 รอบที่ 2 ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

1. ประเด็นตรวจราชการ

ร้อยละเด็ก 0-5 ปี สูงดีสมส่วน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 51 และส่วนสูงเฉลี่ยที่อายุ 5 ปี (ชาย 113 ซม./ หญิง 112 ซม.)

2. สถานการณ์

เด็ก 0-5 ปี สูงดีสมส่วน ผลงานรอบ 6 เดือน เด็ก 0-5 ปี สูงดีสมส่วน ร้อยละ **51.65** โดยมีจังหวัด ฉะเชิงเทราจังหวัดเดียวที่ผ่านเกณฑ์ (ร้อยละ 56.30) ส่วนสูงเฉลี่ยเด็กชายที่อายุ 5 ปี (113 ซม.) เท่ากับ **111.13** ซม. และส่วนสูงเด็กหญิงที่อายุ 5 ปี (112 ซม.) เท่ากับ **110.43** ซม. ซึ่งยังต่ำกว่าเกณฑ์ทั้งเด็กชายและเด็กหญิง และพบว่าเด็กอายุ ๐-๕ ปี มีภาวะเตี้ย(<ร้อยละ10) ร้อยละ 6.73 ผอม (<ร้อยละ5) ร้อยละ 4.28 และอ้วน (<ร้อยละ5) ร้อยละ 3.03 และเด็กแรกเกิด ถึงต่ำกว่า 6 เดือนกินนมแม่อย่างเดียว (>ร้อยละ50) ร้อยละ **47.02** และเด็ก อายุ 6 เดือน – 5 ปี ได้รับยารักษาโรคเรื้อรัง ร้อยละ **12.50**

3. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์ รอบ 9 เดือน (ตุลาคม 2560 – มิถุนายน 2561)

ลำดับ	ตัวชี้วัด	รายการข้อมูล	ชลบุรี	ระยอง	จันทบุรี	ตราด	สมุทรปราการ	ฉะเชิงเทรา	ปราจีนบุรี	สระแก้ว	รวมเขตสุขภาพที่ 6 รอบ 9 เดือน
1.	ร้อยละเด็ก 0-5 ปี สูงดีสมส่วน (> ร้อยละ 54)	เป้าหมาย	47,984	24,544	21,418	9,825	38,453	28,685	24,819	28,506	24,234
		ผลงาน	24,863	13,126	11,218	4,479	19,977	16,151	11,308	14,687	115,809
		ร้อยละ	51.82	53.48	52.38	45.59	51.95	56.30	45.56	51.52	51.65
2.	ร้อยละของเด็ก 0-5 ปี มีภาวะเตี้ย (<ร้อยละ 10)	เป้าหมาย	149,489	79,888	72,824	32,975	132,243	74,572	80,353	93,467	715,811
		ผลงาน	12,431	5,954	3,120	2,331	7,201	3,774	6,768	6,603	48,182
		ร้อยละ	8.32	7.45	4.28	7.07	5.45	5.06	8.42	7.06	6.73
3.	ร้อยละของเด็ก 0-5 ปี มีภาวะผอม (<ร้อยละ 10)	เป้าหมาย	149,489	79,888	72,824	32,975	132,243	74,572	80,353	93,467	715,811
		ผลงาน	6,564	3,711	2,660	1,606	4,960	2,931	4,173	4,051	30,656
		ร้อยละ	4.39	4.65	3.65	4.87	3.75	3.93	5.19	4.33	4.28
4.	ร้อยละของเด็ก 0-5 ปี มีภาวะอ้วน (<ร้อยละ 10)	เป้าหมาย	149,489	79,888	72,824	32,975	132,243	74,572	80,353	93,467	715,811
		ผลงาน	4,940	2,220	1,300	1,100	3,687	1,781	3,790	2,852	21,670
		ร้อยละ	3.30	2.78	1.79	3.34	2.79	2.39	4.72	3.05	3.03
5.	ส่วนสูงเฉลี่ยอายุ 5 ปี (ชาย) (113 ซม.)	เป้าหมาย	4,543	2,114	2,115	994	3,762	2,652	2,428	2,682	21,290
		ผลงาน	502,490	234,606	236,333	110,482	419,548	293,873	270,604	297,963	2,365,899
		เฉลี่ย	110.61	110.98	111.74	111.15	111.52	110.81	111.45	111.10	111.13

ลำดับ	ตัวชี้วัด	รายการข้อมูล	ชลบุรี	ระยอง	จันทบุรี	ตราด	สมุทรปราการ	ฉะเชิงเทรา	ปราจีนบุรี	สระแก้ว	รวมเขตสุขภาพที่ 6 รอบ 9 เดือน
6.	ส่วนสูงเฉลี่ยอายุ 5 ปี (หญิง) (112 ซม.)	เป้าหมาย	4,251	1,953	1,861	868	3,554	2,559	2,220	2,546	19,812
		ผลงาน	468,511	214,776	206,481	95,994	394,049	281,288	245,320	281,422	2,187,841
		เฉลี่ย	110.21	109.97	110.95	110.59	110.87	109.92	110.50	110.53	110.43
7.	ร้อยละทารกแรกเกิดจนถึงอายุต่ำกว่า 6 เดือนกินนมแม่อย่างเดียว (>ร้อยละ 50)	เป้าหมาย	4,320	2,690	2,447	1,132	4,468	2,739	3,110	3,545	24,451
		ผลงาน	1,628	1,056	1,479	727	2,678	1,577	1,293	1,059	11,497
		เฉลี่ย	37.69	39.26	60.44	64.22	59.94	57.58	41.58	29.87	47.02
8	เด็กอายุ 6 เดือน - 5 ปี ใ้ได้รับยา น้ำเสริมธาตุเหล็ก (> ร้อยละ 70)	เป้าหมาย	38,601	20,383	14,409	5,535	31,215	18,103	14,222	18,633	161,101
		ผลงาน	4,796	934	657	1,036	9,553	1,468	1,503	203	20,150
		ร้อยละ	12.42	4.58	4.56	18.72	30.60	8.11	10.57	1.09	12.51

ที่มา : HDC วันที่ 17 กรกฎาคม 2561

4. ประเด็นสำคัญที่เป็นความเสี่ยงต่อการทำให้การขับเคลื่อนนโยบายหรือการดำเนินงานไม่ประสบความสำเร็จ (Key Risk Area / Key Risk Factor) ซึ่งได้จากการวินิจฉัย ประมวล วิเคราะห์ สังเคราะห์ จากการตรวจติดตาม

4.1. มหัตศรรย์ 1000 วันแรกของชีวิต เป็นนโยบายระดับประเทศ เขต และจังหวัดในการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมพัฒนาการและโภชนาการตั้งแต่ตั้งครรภ์และเด็กปฐมวัย แต่ในทางปฏิบัติยังไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่ และกระบวนการดำเนินงานยังไม่ลึกตามปัญหามากนัก

4.2 ความเข้มแข็งของคณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กปฐมวัยตั้งแต่ระดับเขต ระดับจังหวัด และระดับอำเภอ Child Project manager ในวิเคราะห์ปัญหา กำหนดแนวทางการดำเนินงาน การกำหนดเป้าหมาย การควบคุม กำกับ ติดตามประเมินผล การเยี่ยมเสริมพลังในหน่วยงาน รวมทั้งการพัฒนาระบบบริการ การบันทึกข้อมูลในระบบรายงาน 43 แฟ้มและระบบ HDC เป็นกระบวนการสำคัญที่สนับสนุนการดำเนินงานในการขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย

4.3 บริบทของพื้นที่ทั้ง 8 จังหวัด มีความซับซ้อน เป็นแหล่งอุตสาหกรรมทั้งอุตสาหกรรมหนักและอุตสาหกรรมเบา มีทั้งขนาดเล็ก กลาง และใหญ่ เขตเศรษฐกิจพิเศษ แหล่งท่องเที่ยว มีประชาชนเคลื่อนย้ายถิ่นฐานเข้า - ออก ทำให้มีผลต่อความครอบคลุมการคัดกรองพัฒนาการเด็กและการติดตามเด็กที่ส่งสัยล่าช้ามาประเมินซ้ำ รวมทั้งการที่ประชาชนในพื้นที่นี้มีมากกว่าความเป็นจริงมาก ทั้งแรงงานย้ายถิ่น แรงงานต่างด้าว ซึ่งส่งผลอย่างมากกับภาระงาน

4.4 ความครอบคลุมการให้น้ำเสริมธาตุเหล็กกับเด็กอายุ 6 เดือน - 5 ปี จากการเก็บรวบรวมข้อมูลปี 2557 ได้รับร้อยละ 15.2 รับประทานเป็นประจำร้อยละ 11.5 ปี 2560 ได้รับร้อยละ 22.4 รับประทานเป็นประจำร้อยละ 75.0 (ที่มา: สถานการณ์พัฒนาการเด็กปฐมวัยไทย ปี 2557 และ 2560. กรมอนามัย) ปีงบประมาณ 2561 รอบ 9 เดือน ได้รับร้อยละ 12.5 (เป้าหมายมากกว่าร้อยละ 70) ซึ่งเป็นตัวชี้วัดใหม่ที่เข้ามาในระบบ HDC ยา น้ำเสริมธาตุเหล็กถึงแม้ว่าจะจะเป็นยาที่อยู่ในชุดสิทธิประโยชน์แล้วก็ตาม แต่การสั่งซื้อยามาใช้ก็ขึ้นอยู่กับแต่ละ CUP แต่ละจังหวัด

5. ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ

ปัญหา/อุปสรรค/ที่ทำให้การดำเนินงานไม่บรรลุวัตถุประสงค์	ข้อเสนอแนะที่ให้ต่อหน่วยรับตรวจ	สิ่งที่ผู้ทำหน้าที่ตรวจราชการรับไป ประสาน หรือดำเนินการต่อ
<p>1. นโยบายมหัศจรรย์ 1000 วันแรกของชีวิต ทั้งระดับประเทศ เขต และจังหวัด แต่เป็นการดำเนินงานในบางพื้นที่ ยังไม่ครอบคลุม</p> <p>2. บริบทของ 8 จังหวัดในเขตสุขภาพที่ 6 เป็นแหล่งเศรษฐกิจพิเศษ และแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งพ่อแม่ส่วนมากจะอยู่ในสถานประกอบการเป็นหลัก</p> <p>3. การได้รับยารักษาของเด็ก 6 เดือน -5 ยังน้อยอยู่(ปี 2557 = 15.27%, ปี 2560 =22.40% และปี 2561 =12.51%)</p>	<p>1. ขยายการดำเนินงานมหัศจรรย์ 1000 วันแรกของชีวิตให้ครอบคลุมทุกตำบล โดยเน้นเรื่องอาหารและยาทั้งหญิงตั้งครรภ์และเด็กปฐมวัย</p> <p>2. การสร้าง Health Literacy ความสำคัญของสูงตีสมส่วน เด็กอ้วน ผอม เตี้ย การดูแลและยารักษาเด็กปฐมวัยผ่านวัยทำงาน ในสถานประกอบการ</p> <p>3. พัฒนาระบบการเฝ้าระวังและติดตามการใช้ยารักษาเด็ก และภาวะโลหิตจางในเด็กอายุ 6 เดือน - 5 ปี</p>	<p>ให้กระทรวง/กรม จัดทำสื่อสาธารณะ และสื่อประชาสัมพันธ์ต่างๆ ในการดำเนินการส่งเสริมพฤติกรรมการฝากครรภ์ การเลี้ยงดูเด็ก พัฒนาการเด็ก การส่งเสริมโภชนาการเพื่อเด็กสูงตีสมส่วน การดูแลเด็กที่มีปัญหาโภชนาการ อ้วน เตี้ย ผอม เพื่อสร้างกระแสและความตระหนักให้กับกลุ่มเป้าหมาย</p>

6. ข้อเสนอแนะต่อนโยบาย/ต่อส่วนกลาง/ต่อผู้บริหาร/ต่อระเบียบ กฎหมาย

- ให้กระทรวง/กรม จัดทำสื่อสาธารณะ และสื่อประชาสัมพันธ์ต่างๆ ในการดำเนินการส่งเสริมพฤติกรรม การฝากครรภ์ การเลี้ยงดูเด็ก พัฒนาการเด็ก การส่งเสริมโภชนาการเพื่อเด็กสูงตีสมส่วน การดูแลเด็กที่มีปัญหาโภชนาการ อ้วน เตี้ย ผอม เพื่อสร้างกระแสและความตระหนักให้กับกลุ่มเป้าหมาย
- ควรพิจารณาอัตรากำลังเพิ่มเติมตามภาระงาน และจัดสรรอัตรากำลังด้านการพัฒนาระบบบันทึกข้อมูล

7. นวัตกรรมที่สามารถเป็นแบบอย่าง (ถ้ามี)

1. ระยอง : “Benefits with นมแม่ แม่ให้นม ชุมชนให้สวัสดิการ” ต.พลงตาเอี่ยม อ.วังจันทร์ จ.ระยอง
2. ปราจีนบุรี :
 - 2.1 สนามเด็กเล่นสร้างปัญญา จำนวน 3 แห่ง
 - สนามเด็กเล่นสร้างปัญญาบ้านเสี้ยว ต.นาดี อ.นาดี จ.ปราจีนบุรี
 - สนามเด็กเล่นสร้างปัญญาลานผาหมอก ต.บุพราหมณ์ อ.นาดี จ.ปราจีนบุรี
 - สนามเด็กเล่นโรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร จ.ปราจีนบุรี

- และสนับสนุนการสร้างสนามเด็กเล่นสร้างปัญญาอีก 2 แห่ง คือ ต.ลาดตะเคียน และ ต.เนินหอม

2.2 จัดกิจกรรมค่ายเยาวชน “Let’s grow เด็บโตโซว์ศักยภาพ” จ.ปราจีนบุรี

3. สระแก้ว :

3.1 การบริหารจัดการยารักษาเสริมธาตุเหล็กเด็กอายุ 6 เดือน – 5 ปีให้ครอบคลุมโดย เด็กอายุ 6 เดือน – 2 ปี ในสถานบริการทุกแห่ง และเด็กอายุ 3-5 ปี ใช้ระบบครูผู้นำเครือข่ายศูนย์เด็กเล็ก

3.2 การพัฒนาคุณภาพด้านอาหารในศูนย์เด็กเล็กและโรงเรียน

4. สมุทรปราการ : สถานีอนามัยเฉลิมพระเกียรติคลองบางปลิ่ จังหวัดสมุทรปราการ เป็นต้นแบบการดำเนินงานโรงเรียนพ่อแม่

5. ฉะเชิงเทรา : ตำบลวังเย็น เป็น “ตำบลมหัศจรรย์ 1000 วันแรกของชีวิต” ได้ที่ดีเด่นลำดับที่ 1 ของเขตที่มีกระบวนการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพหญิงตั้งครรภ์ และเด็กแรกเกิดถึง 3 ปี โดยแต่ละเดือนจะให้นมวัวที่ไม่มีไขมัน (ไขมันต่ำ) 30 กล่อง/กระป๋อง 2)ไข่ไก่สด 30 ฟอง 3)ปลาตัวเล็กเสริมแคลเซียม

6. ชลบุรี : สนามเด็กเล่นสร้างปัญญา รพ.หนองใหญ่ อ.หนองใหญ่ จ.ชลบุรี

7. จันทบุรี : การพัฒนาระบบการควบคุม กำกับติดตามประเมินผลการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย จังหวัดจันทบุรี

ผู้รายงาน นางสาวเพ็ญศรี กองสัมฤทธิ์
ตำแหน่ง นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ
วัน/เดือน/ปี ที่รายงาน 7 สิงหาคม 2561
เบอร์โทร 089 0227470 E-mail : pensri0701@gmail.com